

คุณลักษณะของหัวหน้าสถานีอนามัยที่มีอิทธิพลต่อผลงานการให้บริการ
วางแผนครอบครัวรายใหม่ ในจังหวัดอุดรธานี

THE INFLUENCE OF THE CHARACTERISTICS OF THE HEAD
OF HEALTH CENTERS ON THE NEW FAMILY PLANNING
ACCEPTORS IN UDON THANI PROVINCE

จิรภา วิทยไพฑูรย์

อธิบดีมหาวิทยาลัย

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย ม. มหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2532

Copyright by Mahidol University

18594

ชื่อวิทยานิพนธ์ คุณลักษณะของหัวหน้าสถานเอนามัยที่มีอิทธิพลต่อผลงานการให้บริการวางแผน
ครอบครัวรายใหม่ ในจังหวัดอุดรธานี

ผู้วิจัย จีรภา ภิญโญทรัพย์

ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ส่วชัย อินทรประเสริฐ, พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติ-นรีเวช) ว.ว.(สูติ-นรีเวช)
Dip. in Pop. Growth Studies.

สมศักดิ์ สุกส์นักรวุฒิ, พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติ-นรีเวช) ว.ว.(สูติ-นรีเวช)
Dip. in Field Epidemiology.

ส่ววัฒน์ ศรีสรจักร, กศบ., สค.ม.

ชาญชัย สุชาติวัฒน์ชัย, พ.บ., ป.ชั้นสูง (สูติ-นรีเวช) ว.ว.(สูติ-นรีเวช)
วิลาวัณย์ จึงประเสริฐ, พ.บ., M.Sc. (PH), อว.เวชศาสตร์ป้องกัน

วันที่สำเร็จการศึกษา 28 กันยายน พ.ศ. 2532

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล
ของหัวหน้าสถานเอนามัย และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหัวหน้าสถานเอนามัยกับผลงาน
วางแผนครอบครัวรายใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้คือหัวหน้าสถานเอนามัย ทุกสถานี
เอนามัยในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 191 คน ซึ่งคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามครบถ้วน
สมบูรณ์ และดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานเอนามัยในแต่ละแห่งไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 174 คน
โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม และแบบบันทึกผลงานวางแผนครอบครัวรายใหม่
ของสถานเอนามัย ใช้สถิติร้อยละบรรยายความถี่กลุ่มตัวอย่าง และทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ
Multiple Regression และทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t - test ผลการวิจัยพบว่า

อายุของหัวหน้าสถานีอนามัย, ระยะเวลาทำงานด้านวางแผนครอบครัวและสถานภาพสมรส (หัวหน้าสถานีอนามัยที่อยู่ในสถานภาพสมรสโสด จะทำให้ผลงานวางแผนครอบครัวรายใหม่สูงกว่าผู้ที่อยู่ในสถานภาพสมรสคู่ และสถานภาพสมรสหม้าย, หย่า และแยก) ระยะเวลาทำงานที่เพิ่มขึ้นมีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลงานวางแผนครอบครัวรายใหม่ ส่วนความรู้ในงานวางแผนครอบครัวของหัวหน้าสถานีอนามัย รายได้ครอบครัวต่อปี, อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ และปริมาณการได้รับนิเทศงาน พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลงานวางแผนครอบครัวรายใหม่ แต่ไม่พบว่าเพศ, ระยะเวลาทำงานด้านสาธารณสุขจำนวนหมู่บ้านที่รับผิดชอบ, จำนวนประชากรที่รับผิดชอบ, ความพึงพอใจในงานวางแผนครอบครัวของหัวหน้าสถานีอนามัยมีความสัมพันธ์กับผลงานการให้บริการวางแผนครอบครัวรายใหม่ สำหรับการเลือกปฏิบัติคุมกำเนิดของหัวหน้าสถานีอนามัย และคู่สมรสที่ ภรรยา มีอายุระหว่าง 15-44 ปี นั้น พบว่า ร้อยละ 88.46 กำลังใช้วิธีคุมกำเนิด และวิธีเลือกใช้คุมกำเนิดที่นิยมมากที่สุดคือการทำหมันหญิงสูงถึงร้อยละ 46.15

Thesis Title The Influence of the Characteristics of the Head of Health Centers on the New Family Planning Acceptors in Udon Thani Province

Name Jirapa Pinyozub

Degree Master of Science (Human Reproduction and Population Planning)

Thesis Supervisory Committee

Suwachai Intaraprasert,	M.D., Thai Board of Ob-Gyn. Dip. in Pop. Growth Studies.
Somsak Suthutvoravit,	M.D., Thai Board of Ob-Gyn. Dip. in Field Epidemiology
Suwat Srisorrachet,	M.A.
Charnchai Suchatwatanachai,	M.D., Thai Board of Ob-Gyn
Wilawan Juengprasert,	M.D., Msc. (PH), Thai Board of Preventive Medicine.

Date of Graduation 28 September B.E. 2532 (1989)

Abstract

This study is to illustrate the effects of the characteristics of the heads of health centers and other factors related to the performance involving target achievement on new family planning acceptors. The informations were collected by questionnaires and family planning records 191 of which 174 heads of health centers who have answered the questionnaires completely and also hold them continue not less than one year in Udon Thani province. The data was analysed

by percentage, t-test and multiple regression analysis. The results showed that age of the heads of health centers, marital status and duration of working in family planning did not effect the achievement target for new acceptor. But the knowledge of family planning of the heads of health centers, yearly income of the heads of health centers, man power under supervision had significant association with the results of new family planning acceptors. But sexes of the heads, working duration in health services, number of village and population under the responsibility of the health centers, and the working satisfaction were not significantly associated with achieving the new acceptor's target. Female sterilization (46.15 %) was the family planning method of choice by most of the heads' family (88.46 %).